

Jozef ADAMKO, Lucia BEDNÁROVÁ

ANALÝZA PROSTREDIA VYBRANEJ POISŤOVNE

Ing. Jozef Adamko, Fakulta manažmentu, Katedra manažmentu, Prešovska univerzita v Prešove, Slovenská Republika

Doc. Ing. Lucia Bednárová, PhD, Fakulta manažmentu, Katedra manažmentu, Prešovská univerzita v Prešove, Slovenská Republika

S t r e s z c z e n i e: Artykuł dotyczy zagadnienia analiz SWOT sektora ubezpieczeń na rynku słowackim, na którym działa dwadzieścia jeden firm ubezpieczeniowych. Celem artykułu było ukazanie jednej z firm ubezpieczeniowych oraz jej mocnej pozycji na rynku, a także w jaki sposób ta pozycja została osiągnięta.

SWOT ANALYSIS OF A SELECTED INSURANCE COMPANY

S u m m a r y: The paper solves a problem of SWOT analyses from insurance company on Slovak insurance market. On Slovak insurance market we have twenty one insurance companies. For us it was very important to show the way our company has achieved the strongest position on the market.

Key words: Insurance company, swot analysis

Jan CEBULAK

ZASADY WSPÓŁPRACY WŁADZY RZĄDOWEJ I SAMORZĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA PODKARPAC-KIEGO W ZAKRESIE WDRAŻANIA POLITYKI REGIONALNEJ UNII EUROPEJSKIEJ

Ks. dr Jan Cebulak, Podkarpacka Szkoła Wyższa im. bł. ks. Władysława Findysza

S t r e s z c z e n i e: Wprowadzenie polityki regionalnej zależy od planowania strategicznego oraz od współpracy w tym zakresie pomiędzy gminą a jednostkami administracji rządowej, w szczególności kolejnych grup rządzących na różnych poziomach władzy. Podczas sprawowania władzy zostaje przygotowany projekt, kolejna władza projekt wprowadza, a następnie inni wprowadzają zmiany. Praktyka pozyskiwania środków unijnych kieruje się innymi prawami. Dlatego też istnieje problem stworzenia jednolitej polityki regionalnej, która zapewniłaby stabilność zatrudniania i pracy nad rozwojem regionu. Zmiany personalne negatywnie wpływają i tworzą brak zgodności w obszarze polityki rozwoju regionalnego.

Na podstawie rezultatów badań naukowych zostały przedstawione zasady współpracy pomiędzy administracją rządową, a jednostkami samorządów lokalnych we wprowadzaniu zasad polityki regionalnej zgodnej z zasadami Unii Europejskiej, również w obszarze pozyskiwania dotacji. Zmiany te dotyczyły lat 2004-2006 oraz 2007-2013. Jedną z barier dotyczącą wprowadzania zmian w regionie Podkarpackim jest dualizm władzy.

MUTUAL RELATIONS OF THE GOVERNMENT ADMINISTRATION AND PROVINCIAL GOVERNMENT UNITS IN THE SCOPE OF IMPLEMENTING THE UE REGIONAL POLICY IN THE PROVINCE OF PODKARPACIE

S u m m a r y: The implementation of the regional policy depends on strategic planning in the regions and cooperation in this scope between the commune and provincial government units and the government administration, in particular subsequent governing groups at all levels of power. During the term of one authorities, the project is prepared, others implement it and the followers notice the whole effect of the changes. The practice of gaining the EU funds depicts that some has to learn from others. That is why, the problem and threat in creating the cohesive regional policy constitute the lack of regulations in the scope of civil service in provincial government units, which would provide the stability of employment and work for the management over the regional development. Personnel changes negatively influence and cause the lack of consistency in the scope of continuing the regional development policy.

On the basis of the survey results and scientific studies there were presented the principles of cooperation between the government administration and local government units in the scope of implementing the EU regional policy principles and the principles of management over the EU funds. The institutional and functional changes in the scope of implementing operational programmes have been done for the years 2004-2006 and also within the current period 2007-2013. The barrier limiting the implementation of the changes is authority dualism in the region of Podkarpacie.

Krzysztof MALICKI

DYSKRYMINACJA KOBIET NA PODKARPACKIM RYNKU PRACY. RZECZYWISTOŚĆ CZY MIT?

Dr Krzysztof Malicki, Instytut Socjologii, Uniwersytet Rzeszowski.

S t r e s z c z e n i e: Artykuł zawiera wyniki badań na temat dyskryminacji kobiet. Dotyczy on głównie czterech problemów: opinii na temat lokalnego rynku pracy, doświadczenia odnośnie działań dyskryminacyjnych, reakcji na dyskryminację oraz dyskryminacji matek.

DISCRIMINATION OF WOMEN ON LABOUR MARKET PODKARPACIE REGION. REALITY OR MYTH?

S u m m a r y: The article includes results of research about discrimination of women. The article mainly concerns the four problems: opinions on regional labor market, experience of discriminatory activities, reactions to discrimination and motherhood discrimination.

Jadwiga NYCZ-WRÓBEL

ZARZĄDZANIE TALENTAMI JAKO NARZĘDZIE BUDOWANIA PRZEWAGI KONKURENCYJNEJ

Mgr Jadwiga Nycz-Wróbel, Zakład Logistyki, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

S t r e s z c z e n i e: W artykule poruszono zagadnienie zarządzania wybitnie uzdolnionymi pracownikami, na tle zmieniających się warunków na rynku pracy. Przytoczono liczne przykłady wiodących na polskim i zagranicznych rynkach pracy przedsiębiorstw, które aktywnie włączyły program zarządzania talentami do swojej działalności jako jeden z elementów budowania przewagi konkurencyjnej.

MANAGING TALENTS AS A TOOL OF CREATING COMPETITIVE EDGE

S u m m a r y: The article focuses on managing employees with outstanding abilities and skills on the changing job market. Numerous examples of leading Polish and foreign companies which have implemented talent managing to create competitive edge are shown and discussed.

Andrzej PACANA

OCENA JAKOŚCI DYDAKTYKI METODĄ SERVQUAL

Dr inż. Andrzej Pacana, Katedra Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji, Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa, Politechnika Rzeszowska

S t r e s z c z e n i e: W pracy przedstawiono wyniki oceny jakości procesu dydaktycznego metodą Servqual. Badania przeprowadzono na stujednoosobowej grupie studentów studiów podyplomowych na kierunku „Zarządzanie bezpieczeństwem i higiena pracy”, prowadzonych przez Wydział Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej. Świadomość oczekiwań studentów studiów podyplomowych w konfrontacji z realnym procesem dydaktycznym, w którym uczestniczą, jest dobrym argumentem za zastosowaniem metody Servqual do oceny tego procesu.

ASSESSMENT OF EDUCATION QUALITY WITH APPLICATION OF SERVQUAL METHOD

S u m m a r y: In the paper there have been presented the results of the assessment of education quality with an application of Servqual method. The research has been conducted on the group of 101 post-graduate students on the major of “Safety management and hygiene at work” conducted by the Faculty of Management and Marketing at Rzeszów University of Technology. The awareness of students’ anticipations compared with the didactic process is a good way to apply the Servqual method for the assessment of this process.

Krzysztof STOKŁOSA, Waław KOTLIŃSKI

INTERPRETOWANIE ZMIENNOŚCI WARTOŚCI STOPY PROCENTOWEJ W EKONOMII

Prof. dr hab. Krzysztof Stokłosa, Katedra Ekonomii, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

Dr Waław Kotliński, Katedra Ekonomii, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

S t r e s z c z e n i e: W artykule przedstawiono różne możliwości interpretacji zmienności wartości stopy procentowej.

INTERPRETING THE VOLATILITY OF THE INTEREST RATE VALUE IN ECONOMY

S u m m a r y: The article presents various possibilities for interpreting the volatility of the interest rate value.

Jacek STROJNY

MODELE OPISUJĄCE PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Dr Jacek Strojny, Katedra Ekonomii, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

S t r e s z c z e n i e: Artykuł poświęcony jest analizie przedsiębiorczości z wykorzystaniem kilku modeli empirycznych. Są one skonstruowane w oparciu o badania ankietowe i mają za zadanie uporządkowanie procesów wpływających na kształtowanie się zjawiska przedsiębiorczości w dwóch podstawowych wymiarach: w wymiarze indywidualnym oraz wymiarze organizacji. Pierwszy wymiar odnosi się na płaszczyźnie badań do przedsiębiorcy, drugi do stworzonej przez niego małej lub średniej firmy.

MODELS DESCRIBING ENTREPRENEURSHIP

S u m m a r y: The article describes effects of empirical data analysis evidenced in entrepreneurship research. Indexes used to measure individual and organizational entrepreneurship are used to construct some models. Thanks to that it is possible to understand differences between each class of entrepreneurial potential. Additionally it shall be pointed that some models are constructed or described on the basis of indexes used to measure an entrepreneurship determinants.

Krzysztof SUROWIEC

BOGACTWA CZARNEGO ŁĄDU W RĘKACH PORTUGALCZYKÓW I ICH UDZIAŁ W KSZTAŁTOWANIU SIĘ PORTUGALSKIEJ GOSPODARKI W LATACH 1481–1521

Mgr Krzysztof Surowiec, Zakład Nauk Humanistycznych, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

S t r e s z c z e n i e: Artykuł przedstawia kształtowanie się posiadłości portugalskich w Afryce od XV w. do początku XVI w. W tym czasie wskutek wzmożonej ekspansji kolonialnej udało się Portugalczykom poznać wybrzeże afrykańskie od Maroka po dzisiejszą Somalię i usadzić się w wielu jego miejscach. Największe sukcesy osiągnęli Portugalczycy w wykorzystaniu gospodarczym Afryki za panowania Jana II (1481–1495) i Manuela I Szczęśliwego (1495–1521). Artykuł szczególnie uwzględnia problematykę zasobów Afryki, rozmiarów ich eksportu do Europy i na inne kontynenty oraz skali ich wpływu na ówczesną gospodarkę portugalską i europejską.

RICHES OF BLACK LAND IN THE HANDS OF THE PORTUGUESE AND THEIR ROLE IN SHAPING PORTUGUESE ECONOMY IN THE YEARS 1481-1521

S u m m a r y: The article shows the development of portuguese estate in Africa from XV century to the beginning of XVI century. At this time due to the intense colonial expansion the Portuguese managed to visit the African coast starting from Maroco to the present Somalia and establish colonies in many places. The most succesful were the Portuguese during the reign of Jan II (1481-1495) and Manuel I (1495–1521). The article concerns the issues of the African resources and the scale of their influence on the portuguese and european economy of that time.

Marek DELONG

KATOLICKA IDEA „DOBRA WSPÓLNEGO” I LIBERALNA ZASADA WOLNOŚCI INDYWIDUALNEJ

Dr Marek Delong, Katedra Politologii, Uniwersytet Rzeszowski

S t r e s z c z e n i e: Między liberalną koncepcją wolności a katolicką koncepcją „dobra wspólnego” zauważalne są istotne różnice. Doświadczenia historyczne dowodzą, że liberalizm i nauka społeczna Kościoła stoją na dwóch przeciwstawnych biegunach. Największe autorytety Kościoła, od papieży Leona XIII i Piusa XI począwszy, wypowiadały się potępiająco i krytycznie wobec koncepcji liberalnych. Czynniki różnicujące katolicyzm i liberalizm, przede wszystkim w pojmowaniu życia ludzkiego i działania politycznego, wcale nie oznaczają, że dialog między nimi nie jest możliwy do osiągnięcia. Okazuje się, że współczesne pojmowanie katolickiej koncepcji „dobra wspólnego” jest w znacznym stopniu zbieżne z zasadami liberalnymi. Także w Polsce wielu przedstawicieli opcji liberalnej identyfikuje się ze społeczną nauką Kościoła, co dowodzi, że obecna sytuacja znacznie różni się od tej, w której zaczęła powstawać katolicka nauka społeczna.

THE CATHOLIC IDEA OF „COMMON GOOD” AND A LIBERAL PRINCIPLE OF INDIVIDUAL LIBERTY

S u m m a r y: Significant differences between a liberal conception of freedom and a Catholic conception of “common good” are noticeable. Historical experiences prove that a liberalism and a social catholic education stand on the opposite sides. The best authorities of the Church, starting from Leon XIII and Pius XI, were criticizing liberal conceptions. Differences between Catholicism and liberalism, mainly in comprehending human’s life and a political effect don’t mean that a dialogue between them is impossible. A contemporary comprehending of a Catholic conception of “common good” as it turned out is, to a large extent, convergent with liberal principles. In Poland, also a lot of representatives of a liberal option identify with social education of the Church. It proves that a situation differ from that, in which Catholic social education started to come into being.

Łukasz DZIOBAK

STOSUNKI PAŃSTWO – KOŚCIÓŁ W LATACH 1944 – 1979

Mgr Ł. Dziobak, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

S t r e s z c z e n i e: Artykuł ma na celu opisanie trudnych stosunków między rządzącymi a Kościołem katolickim w Polsce. Głównymi bohaterami tego opracowania są ludzie, którzy kierowali Kościołem po 1944 r. w kraju, członkowie najwyższych władz partyjno-rządowych oraz wydarzenia dotyczące wzajemnego oddziaływania dwóch podmiotów: państwa zarządzanego przez komunistów i Kościoła katolickiego.

THE CHURCH - THE STATE RELATIONS 1944 – 1979

S u m m a r y: The article: „The Church - The State Relations 1944-1979” aims at presenting the difficult relations between the ruling Establishment and the Catholic church in Poland. The main characters of the monograph are the leaders of the Church after 1944, the top members of the Party-Government ruling group and the events resulting from the interaction between the communist ruled state and the Catholic Church.

Maciej KIJOWSKI

WYBRANE ASPEKTY FINANSOWANIA POGRZEBÓW PAŃSTWOWYCH OSÓB ZASŁUŻONYCH

Dr Maciej Kijowski, Zakład Prawa Konstytucyjnego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Rzeszowski.

S t r e s z c z e n i e: Tematem artykułu jest przybliżenie niektórych aspektów pogrzebów państwowych urządzanych przez państwo osobom zasłużonym – na wybranych przykładach z lat 1924–2008. Autor odwołuje się do ceremonii finansowanych (współfinansowanych) ze środków budżetowych oraz wskazuje na niektóre formy rzeczowego zaangażowania państwa lub samorządu terytorialnego w ich organizację. Pogrzeb państwowy postrzega jako specyficzną formę uhonorowania zasług poniesionych przez osobę zmarłą – specyficzną, ponieważ pojęcie zasług nie zawsze pojmowane jest jednoznacznie, i specyficzną dlatego również, że skutkującą wydatkiem z budżetu państwa.

CHOSEN ASPECTS OF SPONSORSHIP OF STATE FUNERALS OF MERITED PERSONS

S u m m a r y: The main objective of this article is to remind of some bearings of state funerals of merited persons organized by the state – basing on selected examples from 1924 to 2008. The author refers to ceremonies financed (co-financed) by budgetary funds as well as indicates some forms of material engagement of the state or/and the local government in their organization. He perceives the state funeral as a specific mean of honoring the merits of the deceased – specific because merits are not always unequivocally understood, and specific because it is connected with expenses incurred by tax-payers.

Ryszard KLAMUT

OCENA POZNAWCZA DECYZJI WYBORCZYCH W KONTEKŚCIE INNYCH RODZAJÓW DECYZJI

Dr Ryszard Klamut, Zakład Nauk Humanistycznych, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

S t r e s z c z e n i e: Prezentowany artykuł przedstawia porównanie reprezentacji poznawczych decyzji wyborczych z dwoma innymi odrębnymi formalnie i treściowo sytuacjami decyzyjnymi, które dotyczą rozwoju własnego oraz finansów. Badania zostały przeprowadzone kwestionariuszem oceny sytuacji decyzyjnych skonstruowanym na bazie dyferencjału semantycznego Osgooda na dwóch ponadstoosobowych grupach respondentów. W opracowaniu statystycznym zastosowano model analizy wariancji ANOVA. Uzyskane wyniki opisują decyzje wyborcze jako najmniej wymagające zaangażowania i wysiłku poznawczego oraz najmniej obciążone niepewnością i możliwymi konsekwencjami.

COGNITIVE REPRESENTATION OF VOTE DECISIONS IN COMPARISON WITH FINANCIAL AND SELF-DEVELOPMENT DECISIONS

S u m m a r y: The presented article depicts a comparison between cognitive representations of different kinds of decisions. It compares vote decisions with financial and self-development decisions. This research was made using the decision assessment questionnaire which is constructed on the basis of the Osgood's semantic differential. One-way ANOVA was used in statistical analysis. Data show that vote decisions are perceived as the ones which require the least involvement and cognitive efforts. This kind of decisions is also the least uncertain and having the least possible consequences.

Michal KRATOCHVÍLA

HOROSKOPY A INÉ SPÔSOBY PREDPOVEDANIA BUDÚCNOTI ANALÝZA SÚČASNEJ SITUÁCIE NA SLOVENSKU

Mgr. Michal Kratochvíla, Katedra sociológie, Trnavská univerzita v Trnave

HOROSKOPY ORAZ INNE SPOSOBY PRZEPOWIADANIA PRZYSZŁOŚCI, ANALIZA OBECNEJ SYTUACJI NA SŁOWACJI

Streszczenie: Słowacja jest nadal w okresie znaczących przemian politycznych, ekonomicznych oraz demograficznych; tę rzeczywistość odnosi się często do wartości, które są związane ze zjawiskami „nadprzyrodzonymi”. Jednakże, wśród populacji słowackiej pojawiają się nowe prądy, pośród nich religia Wschodu, jak również religie „przedchrześcijańskie”, które czasami zostają powiązane z medycyną alternatywną.

HOROSCOPES AND ANOTHER WAYS OF PREDICTING OF FUTURE, ANALYSIS OF PRESENT SITUATION IN SLOVAKIA

S u m m a r y: Slovakia is still in a period of significant change in the political, economic, demographic changes, and also recognized the values of which are related and changes in the perception of "supernatural" matters. However, in the

sphere of the Slovak population religiosity penetrate new currents, Eastern religions, there is a trend of "pre-Christian" religions and different similar expressions, which are sometimes referred to as alternative medicine.

Adam LASKA

MYŚL POLITYCZNA NARODOWEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Dr Adam Laska, Zakład Nauk Humanistycznych, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

S t r e s z c z e n i e: W artykule zaprezentowano główne założenia myśli politycznej Narodowej Partii Robotniczej. Analizie poddano przede wszystkim stosunek tego stronnictwa do zagadnień ustroju politycznego i gospodarczego państwa oraz roli religii w życiu społeczeństwa. Czynniki te stanowiły najistotniejsze elementy tożsamości politycznej działaczy Narodowej Partii Robotniczej, silnie wpływające na formułowane cele działalności politycznej i społecznej.

THE POLITICAL THOUGHT OF THE NATIONAL LABOUR PARTY

S u m m a r y: The main aim of article is introduction of foundations of political thought the National Labour Party. The analysis was subjected first of all relation of this party to questions of political system and economic state and part of religion in life of society. These factors made up the most essential elements of activists' political identity the National Labour Party the strongly influencing on formulated aims of political activity and social.

Józef MANDZIUK

DZIAŁALNOŚĆ HARCERSKA KS. KAZIMIERZA LUTOSŁAWSKIEGO W MOSKWI W LATACH 1915–1918

Ks. prof. dr hab. Józef Mandziuk, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

S t r e s z c z e n i e: Celem niniejszego opracowania jest przybliżenie postaci ks. dra Kazimierza Lutosławskiego, ściśle związanego z harcerstwem polskim w jego początkowej fazie istnienia, w latach pierwszej wojny światowej. Powstały na początku XX stulecia ruch wychowawczy młodzieży, jako polska gałąź skautingu, tworzył syntezę wzorców angielskich i tradycji polskich związków młodzieżowych. Sama nazwa „harcerstwo” nawiązywała do polskich rycerzy-harcowników z czasów wojen tureckich. Ideową podstawę harcerstwa stanowiła spuścizna filomatów i filaretów oraz bogata literatura polska doby niewoli narodowej, budząca ducha patriotycznego. Zrodzony we Lwowie ruch harcerski stawiał sobie za zadanie wychowywanie młodych Polaków, którzy poświęciliby się bezinteresownie służbie Bogu i Ojczyźnie. W działalność harcerską włączyli się polscy duchowni, pragnący pogłębiać wśród harcerzy znajomość prawd wiary i zasad etyki chrześcijańskiej oraz usiłujący przeprowadzić organizację ich życia religijnego i czynnego udziału w życiu Kościoła. Jednym z nich był ks. Kazimierz Lutosławski, który „swymi niezmordowanymi wysiłkami, swą obecnością na setce obozów i kursów we wszystkich trzech zaborach, w czasie których widziało i słyszało go kilka tysięcy skautów, swymi gawędami i artykułami umiał rozniecić uczucie religijne szerokich kół naszej młodzieży, wyrobić gorące pragnienie wiernej służby nie tylko Polsce, ale także Boskiemu Wodzowi rycerzy i skautów, Chrystusowi, oraz Kościołowi”.

ACTIVITE DES ECLAIREURS DE L'ABBE KAZIMIERZ LUTOSŁAWSKI A MOSCOU DANS LES ANNEES 1915–1918

L'objectif de l'élaboration présente c'est un rapprochement du personnage de l'abbé docteur Kazimierz Lutosławski, médecin, pédagogue, catéchiste lié de façon étroite au scoutisme polonais dans l'étape débutante de l'existence. Dans les années 1915–1918 il a séjourné avec la famille à Moscou en exil de Varsovie, conquise par les armées allemandes. Dans l'ancienne capitale de la Russie tsarienne il a développé l'activité des éclaireurs parmi les jeunes qui étudiaient dans de nombreuses écoles polonaises. Il visait de légaliser le scouting polonais qui n'est survenu qu'après la révolution de février de 1917. Il écrivait des articles aux revues polonaises, organisait des formations de moniteurs, participait aux réunions des éclaireurs et aux assemblées générales de Kiev. Après son retour à Varsovie l'an 1918, il s'est consacré à l'activité politique.

Grzegorz OSTASZ

NOWA TAKTYKA KONSPIRACJI WOJSKOWEJ W WARUNKACH SOWIECKIEJ DOMINACJI

Dr hab. Grzegorz Ostasz, prof. PRz, Zakład Nauk Humanistycznych, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

S t r e s z c z e n i e: Tekst przybliży cele i zadania, jakie stanęły przed strukturami Armii Krajowej na Rzeszowszczyźnie jesienią 1944. Po zakończeniu okupacji niemieckiej faktem stała się okupacja sowiecka. Nowy przeciwnik, który dążył do ustrojowej, politycznej zmiany w Polsce, wymuszał przyjęcie nadzwyczajnej, doraźnej taktyki ze strony konspiracji wojskowej.

NEW TACTICS OF THE MILITARY UNDERGROUND UNDER THE SOVIET DOMINATION

S u m m a r y: The article sheds light on the aims and tasks that lay before the Home Army structures in the Rzeszów region in the autumn of 1944. After the German occupation ended, a Soviet occupation became fact. The new adversary steering towards a political regime change in Poland, the military underground had to adopt an extraordinary, temporary tactics.

Przemysław PAWELEC

POLSKIE I POLSKOJĘZYCZNE CZASOPISMA PROFILOWANE W INTERNECIE. WYBRANE ZAGADNIENIA

Mgr Przemysław Pawelec, doktorant socjologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

S t r e s z c z e n i e: Artykuł ten jest próbą przedstawienia wybranych zagadnień funkcjonowania tej części polskiej i polskojęzycznej prasy profilowanej, która – oprócz wersji drukowanych – posiada swoje internetowe edycje. Jako przykładowe aspekty jej istnienia ukazano reklamę oraz udostępnianie materiałów w wersji elektronicznej przez wydawców i redakcje. Zwrócono również uwagę na opinie specjalistów co do przyszłości elektronicznych czasopism segmentowanych i prasy internetowej w ogóle.

POLISH AND POLISH-LANGUAGE PROFILED MAGAZINES ON THE INTERNET. SELECTED ISSUES

S u m m a r y: This article is an attempt to present selected issues of the functioning of that part of the Polish and Polish-language magazines profiled, which - except for the printed versions - the has topics its online editions. As exemplary of aspects of its existence, the study presents on the concerning advertising and the availability of materials in electronic format by the publishers and editors. Attention is also drawn to the views of experts as regards the future of the journals in the electronic form and the online press in general.

Andrzej SOŁTYS

GODNOŚĆ OSOBY LUDZKIEJ A PODSTAWOWE PRAWA CZŁOWIEKA

Ks. dr Andrzej Sołtys, Zakład Nauk Humanistycznych, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

S t r e s z c z e n i e: W artykule ukazano zależność podstawowych praw człowieka od jego osobowej godności. Pojęcie godności osoby ludzkiej stanowi element bazy doktrynalnej międzynarodowego systemu ich ochrony. Celem artykułu jest zatem zbadanie dwóch koncepcji podstawowych praw człowieka, operujących odmiennym pojęciem osobowej godności pod kątem możliwości uczynienia z nich bazy doktrynalnej dla skutecznego międzynarodowego systemu ich ochrony.

LA DIGNITÉ DE LA PERSONNE HUMAINE ET LES DROITS FONDAMENTAUX DE L'HOMME

Dans l'article l'auteur présente que les droits fondamentaux d'homme prennent leur source dans la dignité de la personne humaine. Mais il faut que la dignité ait été bien comprise. L'auteur trouve que la conception de la dignité doit être appuyée sur la plaine connaissance philosophique de la nature humaine, de l'être humain. Alors que les droits de l'homme se montrent comme fondamentaux, ils ont le mode d'être universel, constant, durable. Le système international de la protection des droits fondamentaux de l'homme, s'il les veut défendre efficacement, doit-il être basé sur cette conception de la dignité de la personne humaine que nous avons décrit.

Тамара ТКАЧ

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОСТРАНСТВА ЛИЧНОСТИ

Dr hab. Tamara Tkacz, Katedra Praktycznej Psychologii Klasycznego Prywatnego Uniwersytetu w Zaporoziu, Ukraina.

S t r e s z c z e n i e: Artykuł zajmuje się psychologiczną analizą obszaru nauczania w osobowości; bada psychologiczną zawartość oraz reguły organizacyjne tworzenia tego obszaru. Ukazany został model psychologicznej techniki tworzenia tego obszaru, jak również jego samo tworzenie.

Статья посвящена психологическому анализу образовательного пространства личности. Рассматриваются психологическое содержание и организационные основы проектирования образовательного пространства личности. Предлагаются авторские модели проектирования и самопроектирования образовательного пространства.

EDUCATIONAL DESIGN OF PERSONALITY SPACE

S u m m a r y: The article deals with psychological analysis of the learning space of a personality; investigates the psychological content and organizational principals of designing the learning space of a personality. The author's model of psychological technique of designing learning space and the model of self-designing learning space are suggested.

В. ТРЕТЬЯЧЕНКО

СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПРОЯВЛЕНИЙ ЭМПАТИИ И ЗАВИСТИ

В.Третьяченко, доктор психол. наук, профессор, С.Гарькавец, кандидат психол.наук, доцент; Восточноукраинский национальный университет им. В. Даля, г. Луганск

S t r e s z c z e n i e: W artykule omówiono różne przejawy zachowań ludzkich. Autorzy badają zagadnienia empatii oraz zawiści; analizują różne naukowe podejścia do problemu, jak również przedstawiają możliwe przyczyny zawiści oraz czynniki skłaniające do wyrażania empatii.

Статья посвящена изучению разных проявлений человеческого поведения. Исследуется природа эмпатии и зависти; анализируются различные научные подходы к изучению этих качеств. Рассматриваются возможные причины возникновения зависти и факторы, способствующие развитию эмпатии.

SOCIO-PSYCHOLOGICAL PECULIARITIES OF SHOWING EMPATHY AND JEALOUSY

S u m m a r y: The article studies different manifestations of human behavior. The authors investigate the nature of empathy and envy; analyze various scientific approaches to studying these qualities. The possible causes of envy and factors contributing to empathy are examined.

Artur WOŹNY

„KU WOLNOŚCI” – ORGAN PRASOWY RZESZOWSKIEGO WYDZIAŁU ZRZESZENIA „WOLNOŚĆ I NIEZAWISŁOŚĆ”

Mgr Artur Woźny, Zakład Nauk Humanistycznych, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

S t r e s z c z e n i e: Artykuł traktuje o wydawnictwie prasowym „Ku Wolności”, które ukazywało się na Rzeszowszczyźnie w latach 1946–1947. Pismo stanowiło swego rodzaju trzon walki propagandowej prowadzonej przez najsilniejszą strukturę konspiracji niepodległościowej, to jest Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”. Ukazano rolę i cele gazetki rzeszowskiego Wydziału WiN. Omówiono również zakres tematyczny kolejnych numerów „Ku Wolności”.

“TOWARDS FREEDOM”. THE PRESS ORGAN OF THE RZESZÓW DEPARTMENT OF “FREEDOM AND INDEPENDENCE”

S u m m a r y: The article describes the publishing house titled “Towards Freedom” which was published in the Rzeszów region in the years 1946–1947. The paper was some kind of core of the propaganda run by the strongest structure of the independence conspiracy, that is the Association of “Freedom and Independence”. In the article the role and the aims of the paper of the Rzeszów department of “Freedom and Independence” was shown. It was also discussed the thematic range of the next issues of “Towards Freedom”.